

INFLUENȚA CRIZELOR FINANCIARE ASUPRA STĂRII DE SECURITATE

THE INFLUENCE OF FINANCIAL CRISIS ON SECURITY

General de brigadă (r).prof.univ.dr. Viorel BUȚA*
Dr. Răzvan MANOLIU**

Rezumat: Acțiunile întreprinse pe piața financiară mondială nereglementată, sau mai bine zis autoreglementată, au ca efect apariția unor crize mai slabe sau mai puternice, care influențează nivelul de trai al populației, care conduce la deteriorarea stării de securitate a indivizilor care compun societatea.

Cuvinte cheie: criză, financiar, credit, investiție, sistem, securitate, depresiune, scădere.

Abstract: Actions taken on the unregulated, or rather self-regulated, global financial market have the effect of weakening or exacerbating crises that affect the living standards of the population, leading to a deterioration in the security of individuals in society.

Keywords: crisis, financial, credit, investment, system, security, depression, decline

Introducere

Activitatea umană este influențată de starea de securitate pe care o resimte individul, grupul, societatea la un moment dat. De asemenea, starea de securitate este influențată de fiecare domeniu al activității umane în parte dar și atunci când unele domenii, împreună, degradează sau ridică starea de securitate în care evoluează societatea, implicit individul, într-un moment al evoluției umane.

Creșterea riscurilor economice, sociale și de securitate este determinată în prezent de criza resurselor, pe de o parte, precum și de concurența economică. și provocările militare globale, pe de altă parte, care

---

* Membru titular al Academiei Oamenilor de Știință din România, Secția de Științe Militare, vbuta49@yahoo.com.

** razvanmanoliu@gmail.com

amplifică instabilitatea și periclitează viabilitatea relațiilor interstatale la nivel global¹.

Dacă unul sau câteva domenii sunt deficitare și degradează starea de securitate a unei părți a societății, foarte greu poate atinge starea de securitate a întregii societăți, există un domeniu care atunci când resimte fluctuații, acestea vor determina schimbări ale stării de securitate. Acest mediu este mediul financiar.

Corelarea dintre starea de securitate și echilibrul financiar global

Inițiată în anul 2008, pentru întâia dată după fatidicii ani '30, sistemele economice mondiale au fost zdruncinate de o prăbușire financiară sistemică: startul fiind 18 septembrie, sistemele financiare mondiale au fost în situația de a se opri, iar bursele de creditare au fost stopate câteva săptămâni. Cu toate că nu sunt percepute efectele finale ale crizei, căderea unor organisme financiare și intervențiile guvernamentale substanțiale în majoritatea țărilor lumii sunt semnalmentele unei alunecări economice majore, foarte asemănătoare cu *Marea Depresiune* din anii 1929 -1933. Efectele recesiunii mondiale a creditului sunt înțelese astăzi în marea lor majoritate și sunt în derulare proiecte majore pentru reformarea reglementărilor financiare din întreaga lume, cu rezultate viitoare foarte importante pentru finanțele internaționale.

Înțelegerea actualii situații impune o bună înțelegere a noțiunii de criză financiară și analiza legăturilor de condiționare existente în ansamblul economiei mondiale. Deci, crizele pot fi definite ca fiind circumstanțe caracterizate de o fluctuație accentuată, fiind determinate, în general, de o vaporizare și de o incertitudine și mai accentuată. Starea de criză induce permanent o neliniște și o nesiguranță în legătură cu ceea ce urmează și care poate duce la frică sau la panică, în punctul de maxima manifestare a acesteia.

---

¹ Gheorghe Minculete, Polixenia Olar, „Push and pull systems in supply chain management”, *Journal of Defense Resources Management*, vol. 7, Issue 2(3) 2016, p. 166, disponibil http://www.jodrm.eu/issues/volume7_issue2/18_minculete_olar_vol7_issue2.pdf, accesat la 18.01. 2022.

În situații de criză, autoapărare și autoconservarea decidenților de pe piață, poate să genereze o conduită uneori illogică a acestora și la evidențierea unei scăderi de potențial financiar, datorită faptului că, procesează informația și înțeleg efectele fenomenului în mod particular, interpretându-l într-o manieră proprie legată de piață.

Caracterizarea acestor crize constă în dificultatea în a determina cât de puternică va fi volatilizarea sau cât de mare va fi căderea piețelor pentru a îngredi manifestarea crizelor. Cât de mare poate fi căderea monedei, șomajului sau diminuarea PIB-ului notificate într-un stat pentru a certifica plonjarea ei în criză?, În domeniul financiar, s-a statornicit, conventional, că se poate vorbi de recesiune atunci când, după II trimestre consecutive, cota Produsului Intern Brut (PIB) dintr-un stat sau regiune înregistrează diminuări². National Bureau of Economic Research (NBER) a caracterizat criza ca însemnând „o scădere semnificativă a activității economice pentru câteva luni reflectată în scăderea PIB-ului, scăderea veniturilor individuale, reducerea nivelului ocupării, diminuarea producției industriale și a consumului”³.

Clasificarea crizelor financiare și modul lor de manifestare

Sunt specialiști care clasifică aceste crize în: crize sociale manifestate printr-o inflație în creștere, șomaj și sărăcie; crize financiare caracterizate printr-o volatilitate accentuată a piețelor de capital, căderea burselor și revenirea lor spectaculoasă; crize politice, care pot degenera în războaie; crize locale sau internaționale; crize cauzate de dezastre naturale sau crize economice generalizate⁴.

O părere adecvată referitoare la miezul originii crizei actuale a expus-o recent Gabriel Necula: „A fost o perioadă când toată lumea avea

² Recesiune (economie), Wikipedia, disponibil la <https://www.google.com/search?q=%C3%8en+domeniul+financiar%2C+s-a+statornicit%2C+conventional...>, accesat la 20.01. 2022.

³ George Haralambie, „Criza globală și teoria ciclicității”, *Economie teoretică și aplicată*, Vol. XVIII, (2011). No. 11(564), pp. 67-77, disponibil la http://store.ectap.ro/articole/-664_ro.pdf, accesat la 22.01. 2022.

⁴ Ionica Munteanu, The financial crisis 2007-2008: causes and consequences, Universitatea “Al.I.Cuza”, Facultatea de Economie și Administrarea Afacerilor, disponibilă la https://mpira.ub.uni-muenchen.de/36771/1/Lucrare_de_disertatie, accesat la 23.01.2022.

acces la banii de la instituțiile financiare și fiecare îi cheltuia după bunul plac. Băncile finanțau aproape orice, iar banii intrau în economia care duduia printr-un consum exagerat al individului. S-a ajuns ca oricine să își poată permite orice, doar prin prisma faptului că se îndatora pe baza câștigurilor amanetate pe următorii mulți ani”⁵. Lipsa rațiunii consumatorului și superficială tratarea din partea băncilor, au condus la apariția unui *bubble** datorat absenței unui real discernământ din partea celor doi⁶.

În zilele noastre puținii bani pe care îi avem, dar și imensitatea creditelor contractate cu convingerea că putem deține tot ce ne trebuie și că toți suntem bogați, și-a arătat efectele. Atunci când *bubble-ul* se mai putea a fi mărit, se puteau ivi proceduri de finanțare, dar banii nu mai existau. Nu mai putem decât să se plătească, deoarece nu am dat dovadă de bunul-simț care ne arata posibilitățile noastre financiare.

O însușire importantă a creșterii economice mondiale a fost manifestarea unor mari destabilizări de cont curent. În Statele Unite ale Americii (SUA), Europa, Marea Britanie, Spania, o bună perioadă de timp, oficialitățile și-au asumat deficite foarte mari de cont curent, alimentate cu bani din excedentele consemnate în China, Germania și Japonia. Astfe, în SUA, consumul casnic total și cota investițiilor a depășit puternic nivelul PIB-ului, diferență care a fost acoperită prin creditare. Statele care au întreținut dezechilibrele au realizat plus produs, au cumpărat active financiare, ceea ce a menținut nivelul dobânzilor pe termen lung la un nivel mic. Nemulțumite de cota veniturilor apărute în urma activelor apreciate ca sigure, cum ar fi biletele de trezorerie, aceste state, împreună cu investitorii

⁵ Gabriel Necula, „Despre bursă cu bun simț”, disponibil la <https://www.primet.ro/Despre-Bursa-cu-bun-simt-editorial-1592>, accesat la 25.01.2022.

* *Bula financiară poate fi considerată perioada de expansiune rapidă și de creșteri ale prețurilor, urmată de o încetinire și contracție a pieței. Ca urmare a experienței recente de criză, mulți analiști consideră că procesul de inovare de pe piața financiară poate genera o bulă financiară foarte periculoasă. Prin urmare, înțelegerea naturii bulelor financiare și asigurarea unei politici adecvate de reglementare în domeniul inovației pe piața financiară este sarcina principală a instituțiilor de supraveghere;* disponibil la https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/33291, accesat la 24.01.2022.

⁶ Luchian Ivan, „Abordări moderne ale bulelor financiare”, *Analele Institutului de Economie, Finanțe și Statistică*, nr. 1/2012, pdf, pp. 83-87.

naționali, au achiziționat active din ce în ce mai complexe, mai opace, puse la dispoziție de *alchimiștii financiari* din fieful Wall Street, active cu eficacitate superioare. În Germania, excedentele, astfel fructificate, reprezintă o motivare esențială a importanțelor volume, din ceea ce urmau să se dovedească mai târziu a fi active toxice, deținute în portofoliile băncilor⁷.

În opinia noastră, creșterea economică mondială a constituit-o globalizarea accelerată a fabricației, investițiilor și a relațiilor financiare (internaționalizarea) fără o creștere susținută a monitorizării și a altor variante de legiferare la un nivel optim (european, mondial). Instituțiile mondiale oglindesc încă adevărurile geo-politice din etapa care a venit după cel de-al Doilea Război Mondial și iată cum, încă o dată, politicile și activitățile proprii înfățișează nevoile statelor angajate pe calea dezvoltării sau izolate care necesită sprijin. O urmare a acestei absențe a dirijării instituționale a fost competiția jurisdicțiilor de legiferare în sectoare cum ar fi *impunerea fiscală*, dreptul corporațiilor, legiferarea domeniului financiar, ș.a. Absența unei legiferări mondiale viabile a îngăduit ca problema fluctuațiilor de cont curent să *supureze*⁸.

Ca efect al acestor lipsuri, dar și ca rezultat a întorsăturii politice majore în logica economiilor capitaliste avansate, începând cu anii '80, asistăm la un fenomen susținut al retractării intervențiilor de stat în domeniul economic. Iată cum, proprietatea de stat și nu pe ultimul loc cea a corporațiilor financiare, a fost micșorată, piața forței de muncă și întreprinderile *bunăstării statului* au fost diminuate, tranzacționate sau privatizate, la legiferarea precipitată s-a renunțat în avantajul unor norme de comportament și a așa-numitei *auto-reglementări*⁹. Obligațiile de speță legală și socială cu privire la derularea afacerilor și nu pe ultimul loc rolul sindicatelor, au fost intens diminuate în avantajul unor idei

---

⁷ Ionica Munteanu, The financial crisis 2007-2008: causes and consequences, Universitatea "Al.I.Cuza", Facultatea de Economie și Administrarea Afacerilor, disponibilă la https://mpra.ub.uni-muenchen.de/36771/1/Lucrare_de_disertatie, accesat la 23.01.2022.

⁸ Caroline Banton, „Current Account Deficit”, Updated May 31, 2020, disponibil la <http://currentaccountfluctuations.com>, accesat la 25.01.2022.

⁹ Prof. univ. dr. Florin Georgescu, „De la dereglementare din nou la reglementare în profesia contabilă și de audit”, *Revista audit Financiar*, disponibil la <http://www.-revista.caf.ro/ArticolRO?CodArticol=9252>, accesat la 26.01.2022.

noi în ce privește *dreptul de a gestiona și valoarea/câștigul acționarilor*. Astăzi nu ne aflăm în situația în care să considerăm că guvernele au ratat acțiunea de *a ține pasul* cu înnoirile financiare. Doar în Statele Unite, la prima vedere, domeniul financiar a fost în manieră activă dereglementat la solicitarea expresă și cu aportul unor donații politice însemnate făcute de unele instituții financiare, care în acest moment *întind mâna* statului pentru ajutor. În mod hilar, multe dintre legiferările suprimate, așa cum a fost Glass Steagall Act în SUA, au fost implementate în urma Marii Depresiuni¹⁰.

În opinia noastră, aceste aspirații, probabil înglobate în dezvoltările tehnologice, au condus la transformări majore în distribuirea veniturilor în cele mai multe țări capitaliste dezvoltate. Aceasta a constituit evidențierea disparităților în câștigul personal, o diferență evidentă între oamenii săraci și cei bogați și, în particular, o *decuplare* a câștigurilor celor bogați de câștigul celorlalți membri ai societății. Acest act a pus o parte însemnată a resurselor la dispoziția acelor care, mai degrabă decât să utilizeze bunurile reale și serviciile, le-au utilizat pentru a specula tranzacțiile pe bursele de valori. În aceeași ordine de idei, în partea cealaltă a scalei veniturilor, oamenii săracii au fost determinați să își mărească creditele pentru a-și păstra nivelul de viață, în situația în care câștigurile reale trenau în mai multe țări¹¹.

Tot astăzi, putem constata persistența faptului că este puțin înțeles felul în care aceste stări au interacționat cu finanțarea domeniului economic. Această fapt ascunde felurite tendințe cum ar fi extinderea constantă a domeniului financiar, volumul mărit al operațiilor și produselor financiare (în raport cu PIB-ul), modificările guvernantei corporațiilor în direcția *câștigului acționarilor*, folosirea lărgită a opțiunilor pe acțiuni, precum și alte genuri de stimulente, pe termene scurte, pentru senior-manageri, atribuțiile tot mai mari ale managerilor (CEO) în cadrul marilor companii și transformările în configurarea și produsele mediului financiar în sine.

---

¹⁰ Caudiu Semionov, Raluca Mocanu, Alex Buzelan, Andreea Ilie, Rareș Neagu, Alexandru Zărnoeanu, „Glass Steagall Act”, *Econosofia*, December, 18, 2016, disponibil la <https://econosofia.ro/actul-glass-steagall>, accesat la 26.01. 2020.

¹¹ Ionica Munteanu, The financial crisis 2007-2008: causes and consequences, Universitatea “Al.I.Cuza”, Facultatea de Economie și Administrarea Afacerilor, disponibilă la https://mpr.ub.uni-muenchen.de/36771/1/Lucrare_de_disertatie, accesat la 23.01.2022.

Nivelul în creștere a câștigurilor în venitul național în marea majoritate a țărilor nu a fost asociată cu o mărire a nivelului investițiilor. Mișcările managerilor corporațiilor nu au fost nicicând ca acum, justificate de interesele pentru interval scurt, care poate să lămurească, parțial, nivelul mic al investițiilor, având în vedere profiturile ridicate. Un proces secundar acestuia a fost mobilitatea fondurilor, posibil, la dispoziție pentru investiții reale pentru active reale, în special, din sectorul imobiliar sau pentru active financiare cu o complexitate și opacitate ridicată.

O altă configurație a finanțării, este asigurarea siguranței – transferarea vandabilă a unor rapoarte contractuale statornicite anterior, cum ar fi ipotecă sau diferite credite și, astfel, diseminarea riscurilor¹².

Dezvoltările tehnologice și rivalitatea între instituțiile financiare care nu posedă reglementări clare și internaționalizate, au dus, în pofida solicitărilor tot mai multe pentru opțiuni de economisire din sectorul investitorilor instituționali (copleșiți de economiile indivizilor pensionabili ca efect al fenomenelor demografice și al privatizării domeniului pensiilor), la o lărgire a gamei de produse financiare din ce în ce mai complexe. Vânzarea augmentată riscului a încurajat reprezentarea incompletă a naturii și mărimii riscului către consumatorii insuficient informați de către contractanții inițiali; deținerea diverselor obligațiuni și pericolele aferente, a devenit irealizabil de schițat și de monitorizat; clienții unor astfel de produse și-au pus baza în agențiile de rating care aveau un monopol instituționalizat semi-legalizat și care sunt achitate de emitenții produselor (nu de clientelă) și/sau au semnat o asigurare sub varianta swap-urilor de risc de credit, cu o valoare dubioasă și formează o însemnată sursă de risc¹³. Aceasta a însemnat o mărire importantă a măsurilor acțiunii de pârghie (în engleză *leverage*); o rată ridicată a împrumuturilor așezămintelor familiale în PIB; inversarea posturilor din balanța dintre capital și finanțarea prin împrumuturi; mărirea obligațiilor ipotecare în raport cu capitalul imobiliar.

În iunie 2021, Mugur Isărescu afirma: „*Nu propunem o stimulare a creditării spre zona «exuberanței iraționale», ca să folosesc cuvintele lui*

---

¹² Guenter Franke, Jan Krahen, „The Future of Securitization” October 2008, disponibil la https://www.researchgate.net/publication/40500760_The_Future_of_Securitization, accesat la 28.01. 2022.

¹³ *Ibidem*.

Alan Greenspan, care să se termine în explozia creditelor neperformante, acuze vehemente adresate băncilor pentru comportament înșelător, pierderea încrederii între bancă și client și mulți, mulți pași înapoi în ceea ce privește intermedierea. Am trăit acest coșmar și nu vrem să îl repetăm”¹⁴.

Cauzele principale ale crizelor financiare

Studiind literature de specialitate noi credem că trăsăturile structurale analizate mai sus și, în special, rolul sectorului financiar, au fost îndelung discutate, însă mulți analiști au trecut cu vederea o serie de șocuri ale cererii agregate care au afectat economia europeană în ultimele luni, șocuri care constituie tocmai cauzele proxime ale crizei. Aceasta ar putea duce la recomandări de politică inadecvate, precum focalizarea pe reglementarea sectorului financiar pe termen mediu.

Cauzele principale ale crizei financiare ar fi:

a) *Creșterea puternică* a prețurilor mărfurilor; prețul petrolului a crescut cu mai mult de 100% de la începutul anului 2007, până în vara anului 2008; evoluții similare s-au înregistrat și în cazul altor mărfuri – prețurile mărfurilor din afara sectorului energiei au crescut în fiecare trimestru al anului 2008 comparativ cu anul precedent (raportare trimestru pe trimestru) cu aproximativ 10%. Acest fapt a crescut costurile firmelor și a redus veniturile reale ale salariaților, reducând cererea agregată, în timp ce inflația s-a menținut la un nivel de aproximativ 4%¹⁵.

b) *Aprecierea puternică a monedei euro* de la începutul anului 2006, până în vara anului 2008, euro s-a apreciat față de dolar cu aproximativ 33% (de la 1,20 USD la 1,60 USD). De asemenea, a existat o apreciere paralelă față de yen-ul japonez. Rata de schimb efectivă nominală a monedei euro a crescut cu cca. 15% față de media sa în 2005. Dacă aprecierea monedei euro a compensat pe de o parte, creșterea prețurilor mărfurilor, pe de altă parte, a îngustat ratele de profit ale firmelor în sectorul bunurilor comerciale (engl.

---

¹⁴ Isărescu, Mugur, <https://www.zf.ro/banci-si-asigurari/mugur-isarescu-guvernatorul-bnr-nu-propunem-o-stimulare-a-creditariei-20153696>, accesat la 31. 01. 2022.

¹⁵ Ionica Munteanu, *The financial crisis 2007-2008: causes and consequences*, Universitatea “Al.I.Cuza”, Facultatea de Economie și Administrarea Afacerilor, disponibilă la https://mpr.ub.uni-muenchen.de/36771/1/Lucrare_de_disertatie, accesat la 23.01.2022.

tradable goods) și a redus exporturile nete. Drept urmare, comerțul în zona euro și soldurile contului curent au trecut de la un oarecare surplus la deficit iar ordinele de export au ajuns la un nivel ne mai întâlnit de la recesiunea din anii '90¹⁶.

c) *Efectul întârziat al ratelor cu dobândă ridicată*: Banca Centrală Europeană a început să ridice nivelul dobânzilor la începutul anului 2006. Opt creșteri succesive au adus la mijlocul anului 2007 dobânda la nivelul de 4% de la 2%, în ciuda creșterii ratei inflației ca urmare a creșterii prețurilor importate. Prin intermediul canalelor de transmisie obișnuite (incluzând aprecierea monedei deja menționată) și cu întârzierea specifică, acest fapt a scăzut cererea agregată.

Acești trei factori restrictivi majori care au afectat negativ toate economiile europene în mod similar și, în special, cele din zona euro, a făcut ca un număr de țări să se confrunte cu probleme specifice. Marea Britanie, Irlanda și Spania, în particular, împărtășesc câteva caracteristici ale economiei americane: *baloane* imobiliare, datorii crescute ale gospodăriilor și/sau deficite de cont curent sau probleme legate de competitivitatea internațională. Aceste trăsături au fost, de asemenea, caracteristice unor țări, cu statutul de nou membru UE, exacerbate de un nivel ridicat al creditelor denominate într-o monedă non-națională.

În decembrie 2019, Florin Georgescu afirma: „Implementarea unei politici fiscale echilibrate, atât pe partea de venituri, cât și pe cea de cheltuieli, poate conduce la diminuarea vulnerabilităților macroeconomice și susține o creștere a veniturilor corelată cu productivitatea muncii”¹⁷.

Concluzii

Criza actuală este o recunoaștere a faptului că este necesară reconfigurarea sistemului financiar global ținând cont de următoarele:

- Crizele financiare sunt o parte inevitabilă a capitalismului modern, o consecință a interacțiunilor dintre comportamentul uman și abilitatea de a inova, de a concura și de a evolua. Însă chiar dacă crizele nu pot fi evitate, efectele lor negative pot fi reduse semnificativ prin asigurarea

---

¹⁶ *Ibidem*.

¹⁷ Georgescu, Florin, https://www.bnr.ro/Prezentari-si-interviuri-1332-Mobile.aspx?pid=1332&fld_menu_name=Florin+Georgescu, accesat la 03.02. 2022.

riscurilor adecvate în sarcina părților adecvate, iar acest deziderat se poate obține prin creșterea transparenței, mai ales în așa-numitul *sistem bancar umbră* (engl. shadow banking system). Guvernul poate juca un rol central în furnizarea acestei transparențe.

- Înainte de a spera la un management eficient al riscurilor crizei financiare, trebuie să stăpânim însemnătatea acestor riscuri, dar și mijloacele de măsură efectivă a acestora. Prin urmare, pentru a emite noi reglementări este necesară dezvoltarea unei definiții formale a riscului sistemic și crearea unor măsuri specifice, suficient de practice și cuprinzătoare pentru a fi folosite, atât de către decidenții politici, cât și de către publicul larg. Aceste măsuri vor solicita fondurile de *hedging* și alte părți ale sistemului bancar umbră, să asigure o mai mare transparență către reglementatori, pe o bază confidențială; de exemplu, informații legate de activele aflate în gestiune, gradul de îndatorare, lichiditatea, parteneri și drepturi de proprietate.

- Cea mai presantă modificare pe linia reglementărilor sistemului financiar vizează furnizarea către public a informațiilor privind acele instituții care au eșuat într-un fel sau altul. Acest obiectiv poate fi atins prin fondarea unei agenții independente de investigații, care să raporteze periodic detaliile falimentelor înregistrate și să propună măsuri de evitare a problemelor prezentate în viitor.

- Pentru cetățeanul simplu, criza financiară actuală este un mister și concepte precum ipotecă subprime, CDO-uri, CDS-uri și prăbușirea pieței creditului creează doar mai multă confuzie și teamă. De aceea, un punct critic al oricărui protocol de management al crizei este stabilirea unor linii periodice de comunicare cu publicul, prin care să se clarifice determinanții și consecințele crizei.

- Este necesară dezvoltarea și implementarea unei noi ramuri a contabilității. *contabilitatea riscului*, care să permită măsurarea și gestionarea riscului sistemic la scară globală.

Noi observăm că industriile bazate pe tehnologie sunt grevate de riscul inovațiilor tehnologice care pot depăși, temporar, abilitatea oamenilor de a le utiliza eficient. În consecință, noi ne exprimăm convingerea necesității intervenției guvernului, care să susțină desfășurarea în universități a unui număr cât mai mare de programe educaționale în tehnologie financiară.

În opinia noastră, complexitatea piețelor financiare restrânge capacitatea autorităților de reglementare să țină pasul cu inovațiile și ne exprimăm convingerea că, noile reglementări vor trebui să fie adaptative și să se focalizeze pe funcții financiare și mai puțin pe instituții, asigurând astfel, o mai mare flexibilitate și dinamică acestora. Un exemplu de reglementare adaptativă este cerința de standardizare a Contractului derivat extrabursier (OTC) și stabilirea unui schimb organizat pentru momentul în care mărimea sa depășește o anumită limită.

BIBLIOGRAFIE

- BANTON C., „Current Account Deficit”, Upadated May 31,2020, disponibil la [hpps-uttcurrent account fluctuations to suppurate](https://hpps-uttcurrent-account-fluctuations-to-suppurate), accesat la 25.01. 2022;
- COSTACHE I., Lucrare de disertație, disponibil la [https://www.google.com/search?q=National+Bureau+of+Economic+Research+\(NBER\)](https://www.google.com/search?q=National+Bureau+of+Economic+Research+(NBER)), accesat la 27.01. 2022;
- GEORGESCU F., Raport asupra stabilității financiare nr.2/2019, disponibil la https://www.bnr.ro/Prezentari-si-interviuri--1332.aspx?fld_issue_year=2019, accesat la 02.02.2022;
- FRANKE G., Krahen J., „The Future of Securitiazition” October 2008, disponibil la https://www.researchgate.net/publication/40500760_The_Future_of_Securitization, accesat la 28.01. 2022;
- HARALAMBIE G., „Criza globală și teoria ciclicității”, *Economie teoretică și aplicată*, Vol. XVIII, (2011). No. 11(564), pp. 67-77, disponibil la http://store.ectap.ro/articole/664_ro.pdf, accesat la 22.01. 2022;
- ISĂRESCU M., „Nu propunem o stimulare a creditării spre zona „exuberanței iraționale“, disponibil la <https://www.zf.ro/banci-si-asigurari/mugur-isarescu-guvernatorul-bnr-nu-propunem-o-stimulare-a-creditarii-20153696>, accesat la 28.01.2022;
- IVAN L., „Abordări moderne ale bulelor financiare”, *Analele Institutului de Economie, Finanțe și Statistică*, nr. 1/2012, pdf, disponibil la

- https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/33291, accesat la 24.01.2022;
- MINCULETE G., OLAR P., „Push and pull systems in supply chain management”, *Journal of Defense Resources Management*, vol. 7, Issue 2(3) 2016, p. 166, disponibil la http://www.jodrm.eu/issues-/volume7-issue2/18_minculete_olar_vol7_issue2.pdf, accesat la 18.01.2022;
- MUNTEANU I., The financial crisis 2007-2008: causes and consequences, Universitatea “A.I.Cuza”, Facultatea de Economie și Administrarea Afacerilor, disponibilă la https://mpra.ub.uni-muenchen.de/36771/1/Lucrare_de_disertatie, accesat la 23.01.2022;
- NECULA, G., „Despre bursă cu bun simț”, disponibil la www.primet.ro, iunie 2009, accesat la 25.01.2022;
- SEMIONOV C., MOCANU R., BUZELAN A., ILIE A., NEAGU R., ZĂRNOEANU AL., „Glass Steagall Act”, *Econosofia*, December, 18, 2016, disponibil la <https://econosofia.ro/actul-glass-steagall>, accesat la 26.01.2020;
- TOTIR F., DRAGOTĂ I., Criza economică și financiară actuală – aspecte noi sau revenirea la vechile probleme? Paradigme, cauze, efecte și soluții adoptate, disponibil la http://store.ectap.ro/articole/547_ro.pdf, accesat la 06.02.2022;
- Strategia Națională de Apărare a Țării 2020-2024, disponibilă la https://www.presidency.ro/files/userfiles/Documente/Strategia_Nationala_de_Aparare_a_Tarii_2020_2024.pdf, accesat la 06.02.2022;
- Impactul COVID-19, disponibil la https://www.ey.com/ro_ro/covid-19/, accesat la 10.02.2022;
- Raport referitor la criza financiară, economică și socială: recomandări privind măsurile și inițiativele care trebuie luate (raport la jumătatea perioadei) (2009/2182(INI)), disponibil la https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-7-2010-0267_RO.html, accesat la 05.02.2022;

Recesiune (economie), Wikipedia, disponibil la <https://www.google.com/search?q=%C3%8en+domeniul+financiar%2C+s-a+statornicit%2C+conventional...>, accesat la 20.01. 2022.

